

Onderwerp

Bijlage 3: Geactualiseerd overzicht programma's / strategieën landbouw (Provincie, Rijk, Europa)

Titel	Geactualiseerde toelichting op programma / strategie
Klimaatakkoord Landbouw en Landgebruik	De afspraken uit het landelijke klimaatakkoord voor het onderdeel landbouw & landgebruik zijn vertaald naar een veenweideaanpak in Zuid-Holland. Hiervoor is door het Rijk een bedrag van € 22 miljoen beschikbaar gesteld als impuls gelden voor de periode 2021-2025. Deze aanpak richt zich op het invoeren van broeikasgasremmende maatregelen, vooral door vermindering van de veenbodemdaling (nationale doelstelling is 1 Mton CO2 in 2030 en 6 Mton in 2050). De impact van deze maatregelen op de landbouw is enorm groot en stelt nieuwe uitdagingen op het gebied van landgebruik en agrarische bedrijfsvoering. Parallel worden er binnen de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart projecten uitgevoerd gericht op kennisvermeerdering en praktische ervaring rond het thema bodemdaling, zowel voor het bebouwde als het landelijk gebied.
Aanpak Stikstof	Nederland staat voor opgave op de stikstofuitstoot drastisch te verminderen. Een belangrijke reductieopgave moet komen uit de landbouw, zowel met generieke maatregelen als via een gebiedsgerichte aanpak.
Kaderrichtlijn Water	De KRW-doelen zijn de ecologische doelen (inclusief biologische parameters) voor de ongeveer 125 oppervlaktewaterlichamen in ZuidHolland. Voor de landbouw betreft dit vooral de nutriënten (stikstof en fosfaat). De uitwerking van de KRW-doelstellingen is opgepakt vanuit het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). Op dit moment wordt samengewerkt in het opstellen van een Gebiedsdocument Agrarisch Waterbeheer (GAW), dat zal moeten resulteren in een uitvoeringsprogramma voor de KRW-periode tot 2027. Van belang is, dat de financieringsinstrumenten voor dit soort maatregelen ook voor de volgende planperiode gewaarborgd zijn.
Grondstoffen- akkoord	De tekst in de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw volstaat, geen actualisatie nodig.
Natura 2000 en Vogel- en habitatrichtlijnen > Programma Natuur	Rijk en provincies werken momenteel gezamenlijk een nieuw Programma Natuur uit. Het betreft afspraken die aanvullend zijn op het bestaande Natuurpact. Het Programma Natuur is erop gericht dat we als lidstaat gaan voldoen aan de Europese afspraken in het kader van Natura 2000 en de Vogel- en habitatrichtlijn en richt zich op een robuuste en veerkrachtige natuur in Nederland. Het programma bestaat uit twee sporen: 1) natuur in en rond beschermde natuurgebieden en 2) een natuurinclusieve samenleving. Voor de

	landbouw is met name dit tweede spoor relevant, hiervoor wordt een 'Agenda natuurinclusief (2021 – 2050)' opgesteld.
Schone Luchtakkoord	De tekst in de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw volstaat, geen actualisatie nodig.
Gebruik chemische bestrijdingsmiddelen	Als onderdeel van het beleidsambities en het realisatieplan van het ministerie van LNV voor kringlooplandbouw is de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 opgesteld met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Het terugdringen van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is ook opgenomen in het hoofdlijnenakkoord 'Elke dag beter' en maakt onderdeel uit van de afspraken in de deelname aan het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.
Visie en uitvoeringsagenda Rijke groenblauwe Leefomgeving	De visie en uitvoeringsagenda Rijke Groenblauwe Leefomgeving gaan uit van een integrale benadering voor de groenblauwe opgaven voor landelijk en stedelijk gebied in Zuid-Holland. Toepassing hiervan vindt onder andere plaats via 1) de gebiedsgerichte aanpak vitale landbouw waar bredere gebiedsopgaven zo goed mogelijk aan elkaar worden gekoppeld en 2) het tweede spoor van het programma natuur dat inzet op een natuurinclusieve samenleving.
GLB en Europese Greendeal	Het Europese landbouwbeleid is uitgewerkt in het Gemeenschappelijk landbouwbeleid en bestaat uit 2 pijlers: 1) inkomensondersteuning en het Markt- en prijsbeleid en 2) plattelandsontwikkelingsprogramma. Een belangrijke doelstelling is de vergroening van de eerste pijler. Het nieuwe GLB dat naar verwachting per 2023 ingaat, zet in op een duurzamere landbouw en bescherming van de biodiversiteit. De middelen voor Zuid-Holland voor de periode 2023-2027 liggen rond de € 50 miljoen. De Nederlandse uitwerking voor de besteding van de middelen uit het GLB worden uitgewerkt in het Nationaal Strategisch Programma (NSP). Daarnaast zullen ook de ambities uit de Greendeal, zoals de Farm-to-Fork strategie, via het GLB tot uitvoering komen. Ook (een deel van) de Europese Herstelmiddelen Covid19 zullen via het GLB voor de lidstaten beschikbaar komen. De hoogte van de bedragen zijn nog niet bekend, ook niet of die via provincies beschikbaar komen.
Regiodeal Zuid-Hollandse eilanden	In de Zuid-Hollandse Delta is een unieke samenwerking ontstaan tussen drie eilanden en zes gemeenten bij de havens van Rotterdam en Antwerpen. PZH is aangesloten, maar geen mede ondertekenaar van de deal. Om verduurzaming en ecologie in de regio verder te ontwikkelen en inwoners en bedrijven een aantrekkelijke leefomgeving te blijven bieden, investeert het Rijk 7,5 miljoen euro. Het totale pakket bedraagt een investering van in het totaal 68 miljoen euro van ondernemers, onderwijspartijen en diverse overheden. De agrifoodsector maakt onderdeel uit van de deal en de ambitie is om deze sector door te ontwikkelen tot een duurzame en circulaire sector, met inzet op minder uitstoot van fosfaat, stikstof en broeikasgassen, gezond bodembeheer en een regionaal voedselsysteem. Om dit te

	<p>bereiken wordt in de programmaliijn 'Agrifood' ingezet op drie businesscases 1) verduurzamen landbouw, 2) verkorten voedselketens en 3) realiseren van een netwerk van foodlabs</p>
<p>Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland</p>	<p>Binnen het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland wordt binnen broedplaatsen en veranderpilots grensontkennend samengewerkt aan belangrijke opgaven rond landbouw, natuur, beleving, water en bodem. Zuid-Holland is aangesloten in twee gebieden, namelijk in de Hollands-Utrechtse Veenweiden en de Zuidwestelijke Delta. Meerdere provincies, gemeenten, waterschappen en ook het Rijk zijn partner in dit programma, onderling leren zij hoe ze meer als 1 overheid kunnen optreden in gebieden met complexe opgaven. De uitvoeringsperiode is 2020-2024 en het programmabudget ligt rond de € 14 miljoen, waarvan de helft door het Rijk wordt bijgedragen. De andere helft wordt bijgedragen door de overige IBP-partners.</p>
<p>Bos- en bomenstrategie</p>	<p>In de (concept) nationale bossenstrategie is een stevige ambitie neergezet om te investeren in bos en bomen in combinatie met verduurzaming van de landbouw. Er wordt ingezet op extra landschapselementen, erfbeplanting, voedselbossen en agroforestry (verzamelnaam voor verschillende landbouwsystemen waar de teelt van bomen wordt gecombineerd met landbouwgewassen of vee). Het landelijk beleid richt zich op kennisontwikkeling, het creëren van financiële prikkels en het wegnemen van juridische en planologische belemmeringen. De strategie sluit aan bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. In 2020 wordt er een landelijke subsidieregeling opengesteld om meer bomen in het landelijk gebied te planten. In Zuid-Holland willen we (buiten onze weidevogelkerngebieden) op deze landelijke ambitie aanhaken in lijn met de door GS vastgestelde notitie groeimodel Bos- en bomenbeleid.</p>